

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

КАФЕДРА СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
доц. Р.Б.Слонинко

[Signature]

2023р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Ендодонтична техніка в дитячій стоматології
(курс за вибором), (5 курс)
ВБ 1.69.

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»
кваліфікації освітньої «Магістр стоматології»
кваліфікації професійної «Лікар-стоматолог»

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
стоматології дитячого віку

Протокол № 6
від « 14 » травня 2023 р.

Завідувач кафедри

доц. К.В.Сонічківська

«Затверджено»

профільною методичною комісією
зі стоматологічних дисциплін

Протокол № 2

від " 16 " червня 2023 р.

Голова профільної
методичної комісії

проф. Варес Я.Е.

ЛЬВІВ — 2023

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Колесніченко О.В., завідувач кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького, к.мед.н., доцент;

Солонько Г.М., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Гірчак Г.В., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Пришко З.Р., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Малко Н.В., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького;

Єфремова О.В., к.мед.н., доцент кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Неміш О.М., к.мед.н., доцент кафедри терапевтичної стоматології, пародонтології та стоматології ФПДО ЛНМУ імені Данила Галицького.

Бучковська А.Ю., к.мед.н., доцент кафедри терапевтичної стоматології ЛНМУ імені Данила Галицького.

Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2023-2024 н.р.

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
	Змін та доповнень немає		

Завідувач кафедри стоматології дитячого віку
доцент **Колесніченко О.В.**

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни за вибором "Ендодонтична техніка в дитячій стоматології"

відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 221 «Стоматологія»

освітньої програми *магістра стоматології*

Опис навчальної дисципліни (анотація). Дисципліна за вибором "Ендодонтична техніка в дитячій стоматології" – це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти *на фантомах* певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються в клініці при ендодонтичному лікуванні тимчасових і постійних зубів на різних етапах їх розвитку.

Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції студенти в подальшому використовують у процесі роботи безпосередньо з пацієнтами. На фантомних моделях та видалених тимчасових і постійних зубах студенти знайомляться з основними періодами розвитку, формування та резорбції коренів молочних зубів, періодами формування постійних зубів у дітей, а також оволодівають основними стоматологічними маніпуляціями при проведенні ендодонтичних втручань в тимчасових і постійних зубах, які знаходяться на різних стадіях розвитку.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (год.)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни за вибором: Ендодонтична техніка в дитячій стоматології	4 кредити / 120 год.	--	48	72	5 курс (IX-X семестр)	залік

Предметом вивчення курсу за вибором "Ендодонтична техніка в дитячій стоматології" є поглиблення знань студентів стосовно сучасних методів, матеріалів та інструментів, що застосовуються при ендодонтичному лікуванні тимчасових і постійних зубів у дітей різного віку.

Міждисциплінарні зв'язки:

1. *Анатомія людини* - анатомічна будова тимчасових і постійних зубів на різних етапах їх розвитку.
2. *Медична хімія* – властивості хімічних елементів та їх сполук, можливості їх використання у медицині.
3. *Біоорганічна хімія* – властивості біоорганічних сполук і можливості їх використання у медицині.
4. *Медична фізика* – фізико-механічні властивості твердих тіл і рідин, електричний потенціал та електропровідність біологічних тканин.
5. *Гістологія* – гістологічна будова твердих тканин зуба, пульпи і періодонту в різні вікові періоди.
6. *Мікробіологія* – характеристика патогенної мікрофлори, що викликає розвиток ускладнень карієсу в тимчасових і постійних зубах у дітей.
7. *Фармакологія* – характеристика антисептичних засобів, що застосовуються при ендодонтичному лікуванні, їх механізм дії та вибір в залежності від клінічної ситуації
8. *Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології* – основні ендодонтичні інструменти та правила роботи з ними; алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій при проведенні ендодонтичного лікування у дітей.
9. *Дитяча терапевтична стоматологія* – діагностика, диференційна діагностика, вибір методу лікування та його проведення при лікуванні ускладнень карієсу у дітей різного віку.
10. *Терапевтична стоматологія* – діагностика, диференційна діагностика, вибір методу лікування та його проведення при лікуванні ускладнень карієсу у пацієнтів різного віку.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни курсу за вибором "Ендодонтична техніка в дитячій стоматології" є оволодіння *на фантомах* сучасними методами, матеріалами та інструментарієм, що застосовується при ендодонтичному лікуванні тимчасових і постійних зубів у дітей різного віку.

1.2. **Основними завданнями вивчення дисципліни** курсу за вибором "Ендодонтична техніка в дитячій стоматології"

є:

- підготовка студентів до роботи в клінічному стоматологічному кабінеті шляхом вивчення стоматологічного обладнання, сучасних стоматологічних інструментів і матеріалів, правил роботи з ними; дезінфекції та стерилізації стоматологічного інструментарію;
- поглиблення знань про анатомо-фізіологічні особливості пульпи і періодонту тимчасових та постійних зубів на різних етапах їх розвитку;
- опанування на фантомах технікою виконання стоматологічних маніпуляцій при ендодонтичному лікуванні тимчасових і постійних зубів у дітей різного віку;
- поглиблення знань про помилки та ускладнення при лікуванні пульпіту і періодонтиту у дітей та вдосконалення навичок їх попередження та усунення.

1.3. **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**: взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

- інтегральна:

Здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю "Стоматологія" у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

- Загальні:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- ЗК5.Здатність спілкуватися англійською мовою.
- ЗК6.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК7.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК8.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК9.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК11.Здатність працювати в команді.
- ЗК12.Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК13.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК15.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні):

- ФК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- ФК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
- ФК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- ФК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- ФК 5.Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- ФК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
- ФК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- ФК 11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
- ФК 12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
- ФК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
- ФК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.
- ФК 18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

МАТРИЦЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Прк-ті.	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>					
ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та показ-ники, що їх характеризують	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні в'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
ЗК2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Знати особливості професійної діяльності лікаря-стоматолога.	Вміти якісно здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за якість професійної діяльності.
ЗК3.	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань.	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних завдань.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень.
ЗК4.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Знати державну мову, включно професійного спрямування	Вміти користуватися державною мовою для здійснення професійної діяльності і спілкування.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності із використанням державної мови	Нести відповідальність за використання державної мови під час спілкування з пацієнтами, колегами.
ЗК5.	Здатність спілкуватися англійською мовою	Володіти іноземною мовою на рівні, достатньому для професійного спілкування	Вміти користуватися іноземною мовою для здійснення професійної діяльності і спілкування.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності із використанням мови.	Нести відповідальність за використання іноземної мови під час спілкування з пацієнтами, колегами.

ЗК6.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Мати сучасні знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь.
ЗК7.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	Мати достатні знання із пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	Вміти проводити аналіз опрацьованої інформації.	Застосовувати отриману інформацію у професійній діяльності	Нести відповідальність за застосування отриманої інформації у професійній діяльності.
ЗК8.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань професійної діяльності	Вміти використовувати фахові знання для адаптації та дій в новій ситуації.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за якість виконання професійних завдань в новій ситуації.
ЗК9.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Знати методи реалізації знань у виявленні, постановці та вирішенні проблем професійної діяльності	Вміти використовувати фахові знання для виявлення та вирішення проблем професійної діяльності.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
ЗК11.	Здатність працювати в команді.	Знати способи колективної взаємодії під час роботи у команді	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування під час колективної взаємодії	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток
ЗК12.	Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Здатність оцінити стан навколишнього середовища на підставі інформації з відповідних джерел та його можливий вплив на стоматологічне здоров'я.	Вміти аналізувати показники якості навколишнього середовища та їх вплив на стан здоров'я населення..	Забезпечувати якісне виконання професійних завдань в умовах збереження навколишнього середовища.	Нести персональну відповідність за дотримання правил збереження навколишнього середовища при виконанні професійних завдань
ЗК13.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Знати свої соціальні та громадські права і обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї.	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію.	Нести відповідальність за свою громадянську позицію та діяльність
ЗК15.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу житт	Знати зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Формувати примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію.	Нести відповідальність форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові компетентності)

ФК1.	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані	Знати алгоритми стоматологічного обстеження дітей з захворюваннями пародонта та СОПР	Вміти проводити стоматологічного обстеження дітей з захворюваннями пародонта та СОПР.	Спілкуватися і взаємодіяти з батьками дитини і викладачем під час виконання стоматологічного обстеження дітей захворюваннями пародонта та СОПР	Нести персональну відповідальність за правильність виконання стоматологічного обстеження дітей з захворюваннями пародонта та СОПР
ФК2.	Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.	Знати показання до призначення лабораторних та інструментальних досліджень, що застосовуються при обстеженні дітей з захворюваннями пародонта та СОПР	Вміти інтерпретувати дані лабораторних та інструментальних досліджень, що застосовуються при обстеженні дітей з захворюваннями пародонта та СОПР.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами і викладачем під час аналізу результатів лабораторних та інструментальних досліджень, що застосовуються при обстеженні дітей з захворюваннями пародонта та СОПР	Нести персональну відповідальність за правильність інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень, що застосовуються при обстеженні дітей з захворюваннями пародонта та СОПР
ФК3.	Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	Знати провідні клінічні ознаки захворювання пародонта, СОПР та невідкладних станів у дітей на різних етапах їх розвитку.	Вміти визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагнози Захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами і викладачем під час визначення попереднього, клінічного, остаточного, супутнього діагнозів Захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.	Нести персональну відповідальність за правильність визначення попереднього, клінічного, остаточного, супутнього діагнозів захворюваннями пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.
ФК4.	Спроможність планувати та проводити заходи з профілактики захворювань органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	Знати сучасні методи профілактики захворювань органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки у дітей.	Вміти планувати та проводити заходи з профілактики захворювань органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки у дітей різного віку.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами, батьками, вчителями під час планування та проведення заходів з профілактики захворювань органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки у дітей.	Нести персональну відповідальність за правильність планування та проведення заходів з профілактики захворювань органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки у дітей.
ФК5.	Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області	Знати сучасні методи лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку, які засновані на принципах доказової медицини..	Вміти проектувати процес надання стоматологічної допомоги, визначати принципів лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей, що засновані на принципах доказової медицини.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами і викладачем під час визначення принципів лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.	Нести персональну відповідальність за правильність визначення принципів лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.
ФК6.	Спроможність визначати	Знати основні принципи	Вміти визначати раціональний режим	Спілкуватися і взаємодіяти з і	Нести персональну

	раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	раціонального харчування, що можуть бути застосовані при захворювань пародонта та СОПР у дітей	харчування при захворювань пародонта та СОПР у дітей.	викладачем і батьками при визначенні раціонального режиму харчування при лікуванні захворювань пародонта та СОПР у дітей.	відповідальність за правильність визначення раціонального режиму харчування при лікуванні захворювань пародонта та СОПР у дітей.
ФК 7.	Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями	Знати особливості перебігу захворювань пародонта та СОПР та його ускладнень у дітей із супутніми соматичними захворюваннями.	Вміти виконувати відповідно до алгоритмів стоматологічні маніпуляції для лікування захворювань пародонта та СОПР та його ускладнень у дітей із супутніми соматичними захворюваннями.	Спілкуватися і взаємодіяти з батьками і викладачем під час виконання стоматологічних маніпуляцій для лікування захворювань пародонта та СОПР ускладнень у дітей із супутніми соматичними захворюваннями.	Нести персональну відповідальність за правильність виконання стоматологічних маніпуляцій для лікування захворювань пародонта та СОПР та його ускладнень у дітей із супутніми соматичними захворюваннями.
ФК8.	Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	Знати алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій під час лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.	Вміти виконувати відповідно до алгоритмів стоматологічні маніпуляції для лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.	Спілкуватися і взаємодіяти з колегами і викладачем під час виконання стоматологічних маніпуляцій для лікування захворювань пародонта та СОПР та їх у дітей на різних етапах їх розвитку.	Нести персональну відповідальність за правильність виконання на фантомах стоматологічних маніпуляцій лікування захворювань пародонта та СОПР у дітей на різних етапах їх розвитку.
ФК9.	Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області	Знати сучасні клінічні настанови і протоколи лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини у дітей.	Вміти застосовувати сучасні клінічні настанови і протоколи при лікуванні основних захворювань органів і тканин ротової порожнини у дітей.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обгрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
ФК11.	Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.	Знати основну тактику та методи надання екстреної медичної допомоги.	Вміти провести екстрену медичну допомогу	Вміти контактувати з різними групами медичних фахівців під час надання екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за результати надання екстреної медичної допомоги.
ФК12.	Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології	Знати сучасні методи скринінгового обстеження в стоматології з метою виявлення груп ризику захворювань пародонта та СОПР	Вміти організувати і провести скринінгове обстеження з метою виявлення груп ризику захворювань пародонта та СОПР у дітей	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обгрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
ФК14.	Спроможність ведення нормативної медичної документації.	Знати форми нормативної медичної стоматологічної документації	Вміти правильно вносити необхідну інформацію у медичну	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести персональну відповідальність за якість ведення медичної стоматологічної документації.

			стоматологічну документацію		
ФК17.	Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.	Знати свої соціальні та громадські права і обов'язки як лікаря-стоматолога	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до професійних прав і обов'язків.	Здатність відстояти свою громадянську та соціальну позицію.	Нести відповідальність за свою громадянську позицію та діяльність
ФК18.	Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.	Знати основні правила надання домедичної допомоги за протоколами тактичної медицини.	Вміти надавати домедичну допомогу відповідно до протоколів тактичної медицини.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою надання домедичної допомоги	Нести відповідальність за результати надання домедичної допомоги за протоколами тактичної медицини.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна “Дитяча терапевтична стоматологія”:

ПРН 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2): порушення пропорції обличчя; біль в м'яких тканинах щелепно-лицевої ділянки; головний біль; змінений колір шкірних покривів, слизової оболонки порожнини рота; елементи ураження на шкірі та слизовій оболонці порожнини рота; лімфаденопатія; макроглосія; макрохейлія; мацерація кутів рота; зубні відкладення; печія слизової оболонки; порушення смаку; порушення функцій смоктання, ковтання, патологічна рухомість зубів; наявність інфільтрату в щелепно-лицевій ділянці; обмеження у відкриванні рота; ясенева, пародонтальна, кісткова кішеня.

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5). гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів, слинних залоз, слизових оболонок, м'яких тканин; аналіз вмісту глюкози у крові; загальний аналіз крові; загальний аналіз сечі; біохімічний аналіз крові; імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях; аналіз коагулограми; інтерпретація променевої діагностики слинних залоз; цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату; мікробіологічне дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта).

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 4. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).

ПРН 5. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН 8. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 10. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 11. Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7)

ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

У результаті вивчення навчальної дисципліни курсу за вибором “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” студент повинен знати:

- етапи розвитку тимчасових і постійних зубів, терміни формування коренів в тимчасових і постійних зубах та розсмоктування в тимчасових;
- особливості анатомічної будови тимчасових і постійних зубів на різних етапах їх розвитку та будову ендодонту;
- основні методи досліджень при ендодонтичному лікуванні дітей;
- показання, протипоказання, застосовувані матеріали для прямого покриття пульпи тимчасових і постійних зубів у дітей;
- ендодонтичний інструментарій: види, призначення, послідовність та техніка використання;
- методи інструментальної обробки кореневих каналів тимчасових і постійних зубів на різних етапах їх розвитку, показання до їх застосування;
- машинні техніки механічної обробки кореневих каналів, показання до їх застосування у дітей;
- методику звукової та ультразвукової обробки кореневих каналів, показання до їх застосування у дітей;
- засоби для медикаментозного впливу і тимчасової obturaції кореневих каналів: властивості, показання до застосування в тимчасових і постійних зубах;
- показання до застосування лазера, фотоактивованих розчинів, 3міх МР, автоматизованого промивання кореневих каналів у дітей;
- матеріали для довготривалої тимчасової obturaції несформованих кореневих каналів постійних зубів: властивості, методика застосування;
- матеріали для методики одномоментної апексифікації, техніка виконання;
- сучасні методи ампутаційного лікування пульпиту тимчасових і постійних зубів у дітей: засоби і техніка виконання;
- матеріали для постійної obturaції кореневих каналів в тимчасових і постійних зубах у дітей: властивості, вибір та методику застосування;
- методики постійної obturaції кореневих каналів постійних зубів на різних етапах їх розвитку;
- ускладнення при ендодонтичному лікуванні у дітей, їх попередження та усунення;
- методи відновлення анатомічної форми тимчасових і постійних зубів після ендодонтичного лікування у дітей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни курсу за вибором “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” студент повинен вміти:

- визначати робочу довжину зуба різними методами;
- проводити інструментальну обробку кореневого каналу різними методами;
- проводити промивання кореневого каналу із застосуванням ендодонтичного шприца;
- виконувати закриття несформованої верхівки кореня постійного зуба матеріалом ProRootMTA;
- виконувати тимчасову obturaцію кореневого каналу в тимчасових та постійних зубах з лікувальною метою;
- виконувати постійне пломбування кореневого каналу тимчасового зуба;
- виконувати постійне пломбування кореневого каналу постійного зуба методом одного штифта та методом латеральної конденсації гутаперчі;
- вміти виготовити нестандартний гутаперчевий штифт;
- вміти провести пломбування кореневого каналу постійного зуба методом вертикальної конденсації розігрітої гутаперчі або із використанням термафілу;
- вміти виконати вітальну ампутацію пульпи в тимчасовому зубі із застосуванням формокрезолу або сульфату заліза;
- вміти виконати вітальну ампутацію пульпи в постійному зубі із застосуванням Pro RootMTA;
- вміти закрити перфорацію стінки кореневого каналу та біфуркації постійного зуба;
- вміти видалити зламанний інструмент з кореневого каналу;
- вміти розпломбування кореневий канал, запломбований гутаперчею.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **4** кредити ЄКТС **120** годин.

Структура навчальної дисципліни “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” для студентів 5 курсу стоматологічного факультету

ТЕМИ	Лек-ції	Практ. занят-тя	СРС
Тема №1. Створення ендодонтичного доступу у тимчасових зубах на різних етапах їх розвитку.		6	9
Тема №2. Створення ендодонтичного доступу постійних зубах на різних етапах їх розвитку.		6	10
Тема №3. Інструментальна обробка кореневих каналів тимчасових і постійних зубів у дітей.		6	9
Тема №4. Іригація і тимчасова obturaція кореневих каналів тимчасових зубів у дітей.		6	10
Тема №5. Одномоментна апексифікація постійних зубів з незавершеним формуванням кореня у дітей.		6	9
Тема №6. Постійна obturaція кореневих каналів тимчасових зубів у дітей.		6	10
Тема №7. Постійна obturaція кореневих каналів постійних зубів у дітей.		6	10

Тема №8. Вибір техніки ендодонтичних втручань у дітей в залежності від віку та форми ускладненого карієсу.	6	5
Підсумковий контроль	ЗАЛІК	
Всього годин - 120	48	72

Тематичний план практичних (семінарських) занять

№	Тема заняття	Годин
1.	Створення ендодонтичного доступу у тимчасових зубах на різних етапах їх розвитку.	6
2..	Створення ендодонтичного доступу постійних зубів на різних етапах їх розвитку.	6
3.	Інструментальна обробка корневих каналів тимчасових і постійних зубів у дітей.	6
4.	Іригація і тимчасова obturaція корневих каналів тимчасових зубів у дітей.	6
5.	Одномоментна апексифікація постійних зубів з незавершеним формуванням кореня у дітей.	6
6.	Постійна obturaція корневих каналів тимчасових зубів у дітей.	6
7.	Постійна obturaція корневих каналів постійних зубів у дітей.	6
8.	Вибір техніки ендодонтичних втручань у дітей в залежності від віку та форми ускладненого карієсу (тестовий контроль , залік).	6
	ВСЬОГО	48

Тематичний план самостійної роботи студентів

№	Тема заняття	Годин
1.	Сучасні матеріали для постійної obturaції корневих каналів	5
2.	Особливості ендодонтичного лікування при травмах твердих тканин зубів у дітей.	4
3.	Особливості ендодонтичного лікування при травмах тканин періодонта у дітей.	5
4.	Тактика лікаря-стоматолога дитячого при повних вивихах постійних зубів на різних етапах розвитку кореня.	5
5.	Профілактика та лікувальна тактика при патологічній резорбції коренів постійних зубів у дітей.	5
6.	Гідроксид кальцію: механізм дії, препарати, застосування в дитячій ендодонтії.	4
7.	МТА: основні властивості, показання до застосування, техніка використання, порівняльна характеристика різних препаратів.	5
8.	Реваскуляризація зуба: сучасний стан проблеми.	5
9.	Мікробіологічний аспект сучасної дитячої ендодонтії.	4
10.	Застосування фізичних методів лікування в ендодонтії дитячого віку.	5
11.	Сучасні методи постійної obturaції корневих каналів із застосуванням розігрітої гутаперчі.	5
12.	Сучасні методи постійної obturaції корневих каналів із застосуванням термопластифікованої гутаперчі.	5
13.	Застосування операційного мікроскопа в дитячій ендодонтії.	5
14.	Застосування лікарських препаратів системної дії в дитячій ендодонтії.	5
15.	Консервативно-хірургічні методи в дитячій ендодонтії.	5
	ВСЬОГО	72

7. Індивідуальні завдання (історії хвороб, судово-медичні акти, акти токсикологічних досліджень, курсові та дипломні, магістерські роботи) не передбачені.

8. Методи навчання

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

- а) практичні заняття;
- б) самостійна робота студентів (СРС);

Тематичні плани практичних занять та СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, що входять до складу змістових модулів дисципліни курсу за вибором “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” “Професійна дитячої терапевтичної стоматології”.

Тривалість **практичних занять – 6 академічних годин**. Практичні заняття проводяться за цикловою системою в навчальних кімнатах (фантомних класах) та клінічних кабінетах кафедри.

Методика організації практичних занять з дисципліни курсу за вибором “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології” передбачає:

1. Контроль СРС студента при підготовці до теми поточного практичного заняття шляхом перевірки письмового виконання студентом у Робочому зошиті відповідних завдань – **10 хвилин**.

2. Тестовий контроль (рівня $\alpha-2$) вихідного рівня знань і визначення ступеню готовності студентів до заняття - **30 хвилин**.

3. Індивідуальне усне опитування студентів, роз'яснення окремих питань теми поточного заняття, відповіді на запитання студентів – **100 хвилин**.

4. Впродовж **120 хвилин** студенти самостійно на фантомах опрацьовують певні стоматологічні маніпуляції, пов'язані з ендодонтичним втручанням в тимчасових та постійних зубах, корені яких знаходяться на різних стадіях розвитку. Викладач контролює роботу студентів, дає пояснення, підкреслює особливості стоматологічних втручань в зубах, корені яких несформовані або розсмоктуються.

5. Контроль кінцевого рівня знань студентів – **10 хвилин**. Проводиться у вигляді вирішення тестових завдань (рівня $\alpha-3$) або індивідуального усного опитування, вирішення ситуаційних задач.

Закінчуючи практичне заняття, викладач підводить його підсумки, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на вузлові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.

Для реалізації вищезазначеної методики організації практичних занять на першому занятті кожному студенту надається докладний **план роботи впродовж періоду вивчення дисципліни**, а також забезпечуються умови для його виконання. Цей план включає:

- 1. перелік теоретичних знань з дисципліни, що має засвоїти студент;
- 2. перелік практичних навичок, що повинен виконати кожен студент впродовж вивчення дисципліни;
- 3. алгоритми виконання основних стоматологічних маніпуляцій на фантомах, моделях або видалених тимчасових і постійних зубах, що знаходяться на різних етапах формування коренів;
- 4. робочий зошит для самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичних занять, у якому слід **письмово** виконати 5-6 завдань до кожної теми.

Самостійна робота студентів (СРС) передбачає:

- підготовку до практичних занять;
- самостійне опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять, але контролюються та оцінюються викладачем під час проведення підсумкового модульного контролю.

9. Види контролю поточний контроль здійснюється у вигляді усного опитування та тестового письмового контролю

Формою підсумкового контролю успішності навчання курсу за вибором «Ендодонтична техніка в дитячій стоматології» є залік.

«Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях.»

Критерії оцінювання

Поточний контроль знань студентів проводиться на кожному практичному занятті відповідно з конкретними цілями теми, під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацьовує самостійно і які не входять до структури практичного заняття. Рекомендується застосовувати такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: комп'ютерні тести; розв'язування ситуаційних задач; структуровані письмові роботи; структурований за процедурою контроль практичних навичок та умінь.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

➤ **"відмінно"** – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

➤ **"добре"** – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

➤ **"задовільно"** – студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

➤ **"незадовільно"** – студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівникам – для коригування методів і засобів навчання, так і студентами – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо.

Поточна оцінка за практичні заняття визначається як середня сума оцінок поточної навчальної діяльності за національною шкалою - «5» «4», «3» та конвертується у бали ЄКТС.

Знання студентів при підрахунку середньої арифметичної з оцінок, отриманих на час атестації, оцінюються так:

1. при середній оцінці 2,5 виставляється 2;
2. при середній оцінці 2,6-3,5 виставляється 3;
3. при середній оцінці 3,6-4,5 виставляється 4;
4. при середній оцінці 4,6 виставляється 5.

Максимальна поточна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні навчальної дисципліни складає **200 балів**, що дорівнює оцінці «5».

Мінімальна поточна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні навчальної дисципліни складає **120 балів**, що дорівнює оцінці «3».

Оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється на підсумковому модульному контролі.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (за коефіцієнтом кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за шкалами ECTS та чотирибальною (традиційною).

Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів) для дисциплін, що закінчуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4,45	178	3,92	157	3,37	135
4,97	199	4,42	177	3,89	156	3,35	134
4,95	198	4,4	176	3,87	155	3,32	133
4,92	197	4,37	175	3,84	154	3,3	132
4,9	196	4,35	174	3,82	153	3,27	131
4,87	195	4,32	173	3,79	152	3,25	130
4,85	194	4,3	172	3,77	151	3,22	129
4,82	193	4,27	171	3,74	150	3,2	128
4,8	192	4,24	170	3,72	149	3,17	127
4,77	191	4,22	169	3,7	148	3,15	126
4,75	190	4,19	168	3,67	147	3,12	125
4,72	189	4,17	167	3,65	146	3,1	124
4,7	188	4,14	166	3,62	145	3,07	123
4,67	187	4,12	165	3,57	143	3,02	121
4,65	186	4,09	164	3,55	142	3	120
4,62	185	4,07	163	3,52	141	Менше 3	Недостатньо
4,6	184	4,04	162	3,5	140		
4,57	183	4,02	161	3,47	139		
4,52	181	3,99	160	3,45	138		
4,5	180	3,97	159	3,42	137		
4,47	179	3,94	158	3,4	136		

В бали перераховується середня оцінка за поточну успішність. Середня оцінка виставляється до сотих.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ ПО ДИТЯЧІЙ ТЕРАПЕВТИЧНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ „ЕНДОДОНТИЧНА ТЕХНІКА В ДИТЯЧІЙ СТОМАТОЛОГІЇ“

1. Поясніть поняття «ендодонт», що входить до його складу?
2. Основні методи діагностики, застосовувані в дитячій ендодонтії.
3. Яка будова системи кореневих каналів тимчасових зубів?
4. Яка будова системи кореневих каналів постійних зубів зі сформованим коренем у дітей?
5. Які етапи розвитку коренів тимчасових зубів, особливості системи кореневих каналів на всіх етапах.
6. Які етапи розвитку коренів постійних зубів у дітей, особливості системи кореневих каналів на всіх етапах.
7. В яких межах потрібно проводити ендодонтичне втручання в тимчасових і постійних зубах у дітей?
8. Назвати класифікацію ендодонтичного інструментарію.
9. Дати характеристику інструментів, призначених для розкриття порожнини зуба. Особливості їх застосування у дітей.
10. Дати характеристику інструментів, призначених для розширення усть кореневих каналів. Особливості їх застосування у дітей.
11. Дати характеристику інструментів, призначених для проходження і розширення кореневих каналів. Особливості їх застосування у дітей, інструменти, які найдоцільніше застосовувати в тимчасових зубах і постійних зубах у дітей.
12. Дати характеристику пристосувань, призначених для промивання кореневих каналів. Особливості їх застосування у дітей.
13. Переваги застосування ендодонтичного мікроскопа.
14. Поняття файлінгу, інструменти, техніка, застосування в дитячій ендодонтії.
15. Поняття римінгу, інструменти, техніка, застосування в дитячій ендодонтії.
16. Рентгенологічний метод визначення робочої довжини зуба.
17. Електронна апекслокація. Методика проведення, застосовувані засоби, обмеження, причини помилкових результатів.
18. Методи ізоляції операційного поля при ендодонтичних втручаннях у дітей.
19. Первинне очищення кореневого каналу.
20. Стандартна техніка обробки кореневих каналів. Показання, застосовувані інструменти, використання у дітей.
21. Техніка обробки кореневих каналів step-back. Показання, застосовувані інструменти, використання у дітей.
22. Техніка обробки кореневих каналів crown-down. Показання, застосовувані інструменти, використання у дітей.

23. Гібридні техніки обробки кореневих каналів. Показання, застосовувані інструменти, використання у дітей.
24. Техніка збалансованих сил. Показання, застосовувані інструменти, використання у дітей.
25. Загальна характеристика машинних методів обробки кореневого каналу. Застосування у дітей.
26. Типи ендодонтичних наконечників.
27. Правила роботи нікель-титановими інструментами, що працюють в обертальному наконечнику. Застосування у дітей.
28. Застосування вібраційних (звукових і ультразвукових) систем в дитячій ендодонтії.
  29. Медикаментозний супровід інструментальної обробки кореневих каналів у дітей. Засоби для промивання і хімічного розширення кореневих каналів.
  30. Тимчасова obturaція кореневих каналів у дітей. Засоби, що застосовуються в дитячій ендодонтії, показання і протипоказання до їх застосування. Техніка тимчасової obturaції.
  31. Гідроксид кальцію і його застосування в дитячій ендодонтії.
  32. Поняття апексгенезу і апексифікації в дитячій ендодонтії. Способи досягнення апексгенезу і апексифікації.
  33. Препарати МТА. Властивості, показання до застосування, використання в дитячій ендодонтії.
  34. Ампутаційне лікування пульпіту в постійних зубах із незавершеним формуванням кореня. Показання, протипоказання, застосовувані засоби, методика виконання.
  35. Вітальна ампутація пульпи в тимчасових зубах. Показання, протипоказання, застосовувані препарати (формокрезол, глютаральдегід, сульфат заліза, МТА, Біодентин), методика виконання.
  36. Девітальна ампутація пульпи в тимчасових зубах. Показання, протипоказання, застосовувані препарати, методика виконання, ускладнення.
  37. Матеріали для постійної obturaції кореневих каналів тимчасових зубів.
  38. Техніка obturaції кореневих каналів тимчасових зубів.
  39. Вимоги до матеріалів для постійної obturaції кореневих каналів постійних зубів у дітей.
  40. Класифікація матеріалів для постійної obturaції кореневих каналів постійних зубів у дітей.
  41. Матеріали на основі цинкооксидвенеолу для постійної obturaції кореневих каналів постійних зубів у дітей. Загальна характеристика, переваги, недоліки, методика застосування.
  42. Матеріали на основі гідроксиду кальцію для постійної obturaції кореневих каналів постійних зубів у дітей. Загальна характеристика, переваги, недоліки, методика застосування.
  43. Полімерні матеріали для постійної obturaції кореневих каналів постійних зубів у дітей. Загальна характеристика, переваги, недоліки, методика застосування.
  44. Склоіономерні матеріали для постійної obturaції кореневих каналів постійних зубів у дітей. Загальна характеристика, переваги, недоліки, методика застосування.
  45. Стоматологічна гутаперча: склад, властивості, форми випуску, основні напрямки застосування.
  46. Методики постійної obturaції кореневих каналів постійних зубів у дітей. Систематизація методів.
  47. Пломбування кореневих каналів постійних зубів однією пастою: недоліки, техніка виконання, сфера застосування.
  48. Постійна obturaція кореневих каналів постійних зубів методом одногоштифта: недоліки, техніка виконання, сфера застосування.
  49. Постійна obturaція кореневих каналів постійних зубів методом латеральної конденсації гутаперчі: переваги і недоліки, техніка виконання, особливості застосування в широких кореневих каналах у дітей.
  50. Загальна характеристика методів постійної obturaції кореневих каналів постійних зубів розігрітою гутаперчею. Переваги, недоліки, застосування у дітей.
  51. Постійна obturaція кореневих каналів постійних зубів методом вертикальної конденсації розігрітої гутаперчі: переваги і недоліки, техніка виконання, особливості застосування в широких кореневих каналах у дітей.
  52. Загальна характеристика методів постійної obturaції кореневих каналів постійних зубів термопластифікованою гутаперчею. Переваги, недоліки, застосування у дітей.
  53. Постійна obturaція кореневих каналів постійних зубів із застосуванням системи Термафіл: переваги і недоліки, техніка виконання, особливості застосування в широких кореневих каналах у дітей.
  54. Методи розпломбування кореневих каналів у дітей.
  55. Можливі ускладнення ендодонтичного лікування у дітей на етапі розкриття порожнини зуба: причини, діагностика, усунення, методи запобігання.
  56. Можливі ускладнення ендодонтичного лікування у дітей на етапі механічної обробки каналів: причини, діагностика, усунення, методи запобігання.
  57. Можливі ускладнення ендодонтичного лікування у дітей на етапі obturaції кореневого каналу: причини, діагностика, усунення, методи запобігання.
  58. Методи консервативно-оперативного лікування зубів у дітей. Показання.
  59. Способи відновлення коронок зубів у дітей після ендодонтичного лікування.
  60. Протипоказання до ендодонтичного лікування тимчасових і постійних зубів у дітей.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ „ЕНДОДОНТИЧНА ТЕХНІКА В ДИТЯЧІЙ СТОМАТОЛОГІЇ”

1. Проведення електроодонтометрії.
2. Визначення тесту оклюзійного тиску для діагностики поздовжньої тріщини зуба.
3. Тимчасова реставрація коронки зуба перед ендодонтичним втручанням.
4. Визначення робочої довжини зуба методом електронної апекслокації.
5. Механічна обробка кореневого каналу методом step-back.
6. Механічна обробка кореневого каналу методом crown-down.
7. Механічна обробка кореневого каналу гібридним методом.
8. Механічна обробка кореневого каналу методом збалансованих сил.
9. Промивання кореневого каналу із застосуванням ендодонтичного шприца.
10. Закриття несформованої верхівки кореня постійного зуба матеріалом ProRootMTA.
11. Видалення гідроксиду кальцію з кореневого каналу.
12. Перевірка щільності апікального бар'єру після апексифікації.
13. Постійне пломбування кореневого каналу тимчасового зуба.
14. Постійне пломбування кореневого каналу постійного зуба методом одногоштифта.

15. Постійне пломбування кореневого каналу постійного зуба методом латеральної конденсації гутаперчі.
16. Виготовлення нестандартного гутаперчевого штифта.
17. Постійне пломбування кореневого каналу постійного зуба методом вертикальної конденсації розігрітої гутаперчі.
18. Постійне пломбування кореневого каналу постійного зуба термофілом.
19. Запечаткування устй кореневих каналів після постійної обтурації.
20. Вітальна ампутація пульпи в тимчасовому зубі із застосуванням формокрезолу.
21. Вітальна ампутація пульпи в тимчасовому зубі із застосуванням сульфату заліза.
22. Вітальна ампутація пульпи в постійному зубі із застосуванням Pro RootMTA.
23. Закриття перфорації стінки кореневого каналу та біфуркації постійного зуба.
24. Видалення зламаного інструмента з кореневого каналу.
25. Розпломбування кореневого каналу, запломбованого гутаперчею.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий семестровий контроль .

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Виставлені за традиційною шкалою оцінки в кінці семестру конвертуються у бали.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить **200 балів**.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента **на кожному практичному занятті** здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у Робочому зошиті, для підготовки до кожної теми. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде **нижчою на 1 бал**.

2) Оцінки рівня знань студентів, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (**рівень □ - 2**) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка "4" виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка "3" виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка "2" виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до **професійних алгоритмів** під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "4" виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "3" виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, Припускається помилка при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка "2" виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з навчальної дисципліни на підставі поточного контролю та виконаних індивідуальних тестових завдань на останньому занятті.

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Підсумковий контроль (залік)

Проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента і визначається робочою програмою в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента.

Підсумковий контроль з дисципліни курсу за вибором "Ендодонтична техніка в дитячій стоматології" на 5-му році навчання здійснюється у формі семестрового заліку в кінці X семестру, який базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною системою "зараховано" або "не зараховано". Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність не менше 60% від максимальної суми балів з дисципліни (120 балів).

Бали з дисципліни конвертуються незалежно як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Методичне забезпечення (навчальний контент, плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексної контрольної роботи, післяатестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни)

Методичне забезпечення дисципліни

1. Методичні розробки практичних занять для викладачів - відповідно до кількості тем.

2. Комплекти тестових завдань (для контролю початкового і кінцевого рівня знань) - відповідно до кількості тем.
3. **Методичні розробки** для організації самостійної роботи **студентів** при підготовці до практичних занять – відповідно до кількості тем.
4. **Робочий зошит** для студентів .
5. **Алгоритми** виконання стоматологічних маніпуляцій на фантомах.
6. Перелік теоретичних питань (**60 питань**) до заліку з дисципліни курсу за вибором курсу за вибором “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології”
7. Перелік практичних навичок (**20 навичок**) до заліку з дисципліни курсу за вибором “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології””.
8. **80 тестових завдань** (у 6-ти варіантах) до заліку з дисципліни курсу за вибором “Ендодонтична техніка в дитячій стоматології”

Рекомендована література:

1. Хоменко Л. А., Биденко Н. В., Остапко Е. И., Савичук А. В., Чайковский Ю. Б., Голубева И. Н., Сороченко Г. В., Шматко В. И. Детская терапевтическая стоматология. Том 1. Книга Плюс, 2018. – 395 с.
2. Біденко Н. В., Борисенко А. В., Васильчук О. В., Волинець В. М., Воловар О. С., Голубева І. М. та інш. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю «Стоматологія». Київ, «Книга плюс», 2018.- 448 с.
3. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том 2: підруч./ Л. О. Хоменко, Ю. Б. Чайковський, О. В. Савичук [та ін.]; за ред. проф. Л. О. Хоменко. – К.: Книга плюс, 2016.- 328 с.
4. Біденко Н. В., Борисенко А. В., Васильчук О. В., Волинець В. М., Воловар О. С., Голубева І. М. та інш. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю «Стоматологія». Київ, «Книга плюс», 2017.- 401 с.
5. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том 2: підруч./ Л. О. Хоменко, Ю. Б. Чайковський, О. В. Савичук [та ін.]; за ред. проф. Л. О. Хоменко. – К.: Книга плюс, 2016.- 328 с.
6. Дитяча терапевтична стоматологія. Т.2. / Хоменко Л. О. та співав. – К.: Книга-плюс, 2015. - 328с
7. Хоменко Л.А, Биденко Н.В. Практическая эндодонтия; инструменты, материалы и методы. - Киев: Книга-плюс, 2005. – 224 с.
8. Хоменко Л.А., Остапко Е.И., Биденко Н.В. Клинико-рентгенологическая диагностика заболеваний зубов и пародонта у детей и подростков.- Киев: «Книга плюс», 2004.-200с.

Додаткова література:

1. Антанян А. А. Гидроокись кальция в эндодонтии : обратная сторона монеты. Критический обзор литературы / А. А. Антанян // Эндодонтия today. – 2007. – № 1. – С. 59–69.
2. Бірюкова М. М., Соколова І. І., Худякова М. Б. Б 64 Дезінфекція корневих каналів: методи та засоби : навч.-метод. посібник. – Харків : ХНМУ, 2016. – 64 с.
3. Збірник алгоритмів виконання практичних навичок та задач із профілактики стоматологічних захворювань [Текст] : Навчальний посібник / під заг. ред. Мельничука Г.М./ Мельничук Г.М., Костюк І.Р., Білищук М.В., Шовкова Н.І., Лісецька І.С., Літинська О.В., Задорожна І.В., Хомик М.І., Григорів Р.П./ - Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2018. - 44 с.
4. Ніколішин А. К. Сучасні методи медикаментозної обробки корневих каналів при хронічних верхівкових періодонтитах / А. К. Ніколішин, Ю. В. Сідаш // Укр. стомат. альманах. – 2010. – № 3. – С. 36–39.
5. Педорез А.П., Пиляев А.Г., Педорез Н.А. Предсказуемая эндодонтия. - Донецк: Норд-Пресс, 2006. - 364 с.
6. Плиск О. М. Лікування періодонтитів постійних зубів з незакінченим формуванням кореня. Вісник проблем біології і медицини. - 2017. – Вип. 4, том 3 (141). – С. 364-366.
7. Романенко И. Г. Клинические аспекты современных средств и методов медикаментозной обработки корневых каналов / И. Г. Романенко, С. М. Горобец, М. А. Смирнов // Стоматолог. – 2011. – № 7–8. – С. 8–15.
8. Детская стоматология / под ред Ричарда Р.Валбери. Пер с англ. – под ред. проф. Л. П. Кисельниковой // М.: ГЭОТАР-Медиа”. – 2014. – 452 с.
9. Gregori M. Kurtzman Positive versus negative pressure irrigation / M. Kurtzman Gregori // Roots. – 2012. – № 3. – P. 16–22
10. Pediatric therapeutic dentistry [Текст] : a text-book for students of dental faculties of higher educ. institutions of IV acc. level (the Ministry of Public Health of Ukraine written record №2, 1.06.2012) / ed. by L.A. Khomenko. - К. : "Book-plus", 2012. - 236 p.
11. Tutorial for the test control in pediatric therapeutic stomatology for the IV course students [Текст] : for the IV course students. Module 1 : Dental caries, not carious abnormalities, complications of dental caries in primary and permanent teeth in children, diagnosis and treatment / ed. by G.M. Melnychuk. - Ivano-Frankivsk, 2015. - 98 p.